

พระผู้เสด็จสู่สวรรคาลัย ธ สถิตอยู่ในใจไทยตราบนิรันดร์
สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง
น้อมสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณอย่างหาที่สุดมิได้

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม ขอเดชะ
ข้าพระพุทธเจ้า คณะผู้บริหาร ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่
สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ปฏิรูปที่ดิน
ปีที่ 48 ฉบับที่ 1 ตุลาคม 2568

ส.ป.ก. จับมือ ม.เกษตรฯ พัฒนาความร่วมมือทางวิชาการ ด้านการศึกษาและการอบรม

นายเศรษฐเกียรติ กระจ่างวงษ์ เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) พร้อมด้วย ศศ.วิศิษฐ์ ลิ้มสมบุญชัย คณบดีคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เซ็นบันทึกข้อตกลงความร่วมมือการพัฒนาความร่วมมือทางวิชาการ ระหว่าง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กับ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อพัฒนาศักยภาพของบุคลากรทั้งสองฝ่ายในด้านการศึกษาและอบรม ให้สามารถปฏิบัติงานและดำเนินงานทางด้านวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด โดยจะพัฒนาคุณวุฒิในระดับบัณฑิตศึกษาของบุคลากร และพัฒนาทักษะทางวิชาการของบุคลากรในสังกัดของ ส.ป.ก. ซึ่งมหาวิทยาลัย โดยภาควิชาเศรษฐศาสตร์เกษตรและทรัพยากร มีหน้าที่บทบาทในการจัดการเรียนการสอนของโครงการบัณฑิตศึกษา ภาคพิเศษ ในหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ประยุกต์ และหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิตธุรกิจการเกษตร และจัดกิจกรรมการอบรมทางวิชาการ และจะลดค่าธรรมเนียมการศึกษาของโครงการบัณฑิตศึกษา

ภาคพิเศษร้อยละ 50 สำหรับการเรียนในหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ประยุกต์ และ หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต ธุรกิจการเกษตร และลดค่าธรรมเนียมการอบรมให้บุคลากรของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมในอัตราร้อยละ 50 ทั้งนี้ ส.ป.ก. จะประชาสัมพันธ์หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ประยุกต์ และหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต ธุรกิจการเกษตร และประชาสัมพันธ์กิจกรรมการอบรมทางวิชาการ ให้กับบุคลากรในสังกัดทราบ รวมถึงการเสนอชื่อบุคลากรในสังกัดที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะสาขา เพื่อเป็นวิทยากรการอบรมตามคำขอของภาควิชาเศรษฐศาสตร์เกษตรและทรัพยากร ดังนั้นเมื่อบุคลากร ส.ป.ก. มีศักยภาพด้านวิชาการมากขึ้น จะสามารถขับเคลื่อนงานการพัฒนาองค์กรและเกษตรกรรมในเขตปฏิรูปที่ดินได้อย่างมีประสิทธิภาพและได้รับประโยชน์สูงสุด

รมช.กษ. มอบนโยบาย ส.ป.ก. ปีงบประมาณ 2569

นายเศรษฐเกียรติ กระจ่างวงษ์ เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) รองเลขาธิการ ส.ป.ก. ผู้บริหาร ปฏิรูปที่ดิน จังหวัดทั่วประเทศ เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. ทั้งส่วนกลางและภูมิภาค เข้าร่วมรับมอบนโยบาย แนวทางและการขับเคลื่อนงานสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม จากนายณเรศ อัครงค์พิทยคุณ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (รมช.กษ.) ณ โรงแรม เอส ดี อเวนิว กรุงเทพมหานคร โดยในโอกาสนี้ รมช. กษ. ได้มอบ 8 นโยบายสำคัญดังนี้

1. เร่งรัดการออกโฉนดเพื่อการเกษตร เป้าหมาย 22 ไร่ คงเหลือที่ต้องดำเนินการ 8.21 ล้านไร่ ดำเนินการให้แล้วเสร็จปี 69
2. เร่งรัดการยึดคืนพื้นที่ถือครองโดยมิชอบด้วยกฎหมาย เพื่อให้การใช้ประโยชน์ที่ดินเป็นไปตามวัตถุประสงค์การปฏิรูปที่ดินฯ และถูกต้องตามกฎหมาย หากพบการถือครองโดยมิชอบด้วยกฎหมาย หรือผู้ครอบครอง ไม่เข้าสู่กระบวนการปฏิรูปที่ดิน ส.ป.ก. จะดำเนินการตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด เพื่อนำที่ดินมาจัดให้เกษตรกรผู้ไร้ที่ดินทำกินอย่างโปร่งใสและเป็นธรรม

3. เร่งรัดการอนุญาตการใช้ที่ดินให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่เกษตรกร และประโยชน์สาธารณะของประเทศ เช่น พลังงานไฟฟ้า โครงข่ายโทรคมนาคม โครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมและระบบโลจิสติกส์

4. เร่งรัดการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและแหล่งน้ำในเขตปฏิรูปที่ดิน เช่น โครงการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร วงเงินทั้งสิ้น 100.4408 ล้านบาท โครงการพัฒนาระบบคมนาคมเพื่อการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน วงเงินทั้งสิ้น 41.2745 ล้านบาท

5. เร่งรัดการแก้ไขกฎหมายและระเบียบที่เป็นปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน เช่น กรณีขยายระยะเวลาการขอรับสิทธิการเช่าที่ดินตามข้อ 62 ออกไปอีก 1 ปี ใช้อำนาจ คปก. ตามระเบียบคัดเลือกข้อ 5 วินิจฉัยสั่งการให้ขยายเวลาไปอีก 1 ปี ทั้งนี้ สามารถเสนอ คปก. ในการประชุมครั้งต่อไปได้ทันที

6. การปรับปรุงมาตรฐานการสำรวจรังวัด ปรับปรุงแผนที่แปลงที่ดินจากระบบศูนย์ลอยให้เป็นแผนที่ตามมาตรฐานสากล WGS84

7. เร่งรัดการจัดทำเขตที่ดินชุมชน ดำเนินการแล้ว 9,138 ชุมชน เป้าหมายดำเนินการ 200 ชุมชน

8. ผลักดันสังคมคาร์บอนต่ำ ระบบสูบน้ำและกระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ เช่น ระบบสูบน้ำและกระจายน้ำ โครงการพลังงานแสงอาทิตย์ในชุมชน (GIZ) และ บ่อบาดาล หอดักสูง ระบบกระจายน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ ก่อสร้าง 12 แห่งในพื้นที่ 5 จังหวัด รวมราคาก่อสร้าง 13 ล้านบาท

พิธีสมโภชองค์พระกริ่งพระราชทาน ประจำปี 2568

นายเศรษฐเกียรติ กระจ่างวงษ์ เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (เลขาธิการ ส.ป.ก.) เป็นประธานการจัดพิธีสมโภชองค์พระกริ่งพระราชทาน ประจำปี 2568 พร้อมด้วย นายสุรัชย์ ยุทธชนะ นายปรีชา ลิ้มถวิล นายวัฒนา มังธิสาร รองเลขาธิการ ส.ป.ก. ผู้ตรวจราชการ กรม คณะผู้บริหาร ผู้อำนวยการสำนัก/กอง/ศูนย์/กลุ่ม ผู้เชี่ยวชาญ ปฏิรูปที่ดินจังหวัด ข้าราชการ พนักงาน เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. และ ประชาชน ร่วมประกอบพิธีสมโภชองค์พระกริ่งพระราชทาน โดยมี ท่านพระครูศรัทธาประชารักษ์ เจ้าอาวาสวัดปรณาวาส พร้อมด้วยพระสงฆ์ 9 รูป เจริญพระพุทธมนต์ ณ พระอุโบสถ วัดปรณาวาส แขวงศาลาธรรมสพน์ เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร

ส.ป.ก. ถวายผ้าพระกฐินพระราชทาน ประจำปี 2568 ณ วัดปรณาวาส กทม.

นายเศรษฐเกียรติ กระจ่างวงษ์ เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (เลขาธิการ ส.ป.ก.) เป็นประธานถวายผ้าพระกฐินพระราชทาน สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปี 2568 ณ วัดปรณาวาส แขวงศาลาธรรมสพน์ เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร โดยมี นายสุรัชย์ ยุทธชนะ นายปรีชา ลิ้มถวิล นายวัฒนา มังธิสาร รองเลขาธิการ ส.ป.ก. ผู้ตรวจราชการ กรม คณะผู้บริหาร ผู้อำนวยการสำนัก/กอง/ศูนย์/กลุ่ม ผู้เชี่ยวชาญ ปฏิรูปที่ดินจังหวัด ข้าราชการ พนักงาน เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. และ ประชาชนเข้าร่วม ทั้งนี้ เลขาธิการ ส.ป.ก. ได้ถวายความเคารพ พระบรมฉายาลักษณ์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ก่อนเข้าไปยังพระอุโบสถ หยิบผ้าพระกฐินพระราชทาน จากพาน ไปยังโต๊ะหน้าพระสงฆ์ วางผ้าพระกฐินบนพานแว่นฟ้า แล้วเดินไปยังโต๊ะหมู่บูชาหน้า พระประธาน จุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย ถวายเครื่องบริวารกฐิน โดยยอดเงินถวายผ้าพระกฐิน ทั้งสิ้น 2,083,274.75 บาท

• คอลัมน์ •
วันนี้... @ เชียงราย

รมช.กษ. ลงพื้นที่จังหวัดเชียงราย มอบโฉนดเพื่อการเกษตรและโฉนดต้นไม้

“กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ให้ความสำคัญในนโยบายของ
รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ร้อยเอก ธรรมนัส พรหมเผ่า ที่ดำเนินการปรับปรุงเอกสารสิทธิ ส.ป.ก.
4-01 ให้เป็นโฉนดเพื่อการเกษตร ซึ่งทำให้พี่น้องเกษตรกรสามารถ
นำไปต่อยอด เข้าถึงโอกาสการให้บริการของภาครัฐ โอกาสเข้าถึง
แหล่งทุนได้เพิ่มขึ้น มีทางเลือกในการพัฒนาที่ดิน และพัฒนาอาชีพ
ของตนเอง เพื่อสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างยั่งยืน” รัฐมนตรีช่วยฯ กล่าว
เมื่อวันที่ 24 ตุลาคม 2568

ทั้งนี้ นายณเรศ อารังทิพคุณ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง
เกษตรและสหกรณ์ พร้อมคณะ ลงพื้นที่สหกรณ์การเกษตรเวียงป่าเป้า จำกัด
อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย โดย นายเศรษฐเกียรติ กระจ่างวงษ์
เลขาธิการ ส.ป.ก. ติดตามลงพื้นที่ด้วย พร้อมมอบโฉนดเพื่อการเกษตร

จำนวน 250 ราย และโฉนดต้นไม้ จำนวน 15 ราย รวม 265 ราย

สำหรับสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดเชียงราย มีพระราชกฤษฎีกา
ประกาศเขตปฏิรูปที่ดิน เนื้อที่ประมาณ 932,061 ไร่ มีพื้นที่ดำเนินการ
645,433 ไร่ ครอบคลุมพื้นที่จังหวัดเชียงราย จำนวน 17 อำเภอ โดยได้
ดำเนินการจัดที่ดินให้แก่เกษตรกรแล้ว 76,178 ราย 105,131 แปลง เนื้อที่
583,040 ไร่ และปรับปรุงเอกสารสิทธิ ส.ป.ก. 4-01 เป็นโฉนดเพื่อการเกษตรแล้ว
จำนวน 22,188 ราย 30,033 แปลง เนื้อที่ 178,741 ไร่

พื้นที่อำเภอเวียงป่าเป้า ส.ป.ก. เชียงราย ดำเนินการจัดที่ดินให้
เกษตรกรแล้ว ดังนี้

- แปลงเกษตรกรรม จำนวน 3,847 ราย 5,302 แปลง เนื้อที่ 32,370 ไร่
- แปลงชุมชน 409 ราย 416 แปลง 228 ไร่
- โฉนดเพื่อการเกษตร จำนวน 1,335 ราย 1,797 แปลง 9,654 ไร่

ส.ป.ก. มุ่งมั่นดำเนินการมอบโฉนดเพื่อการเกษตรให้บรรลุป้าหมายทั่วประเทศ

อริศรา พลศรีเมือง

ครูต้นแบบขอนแก่นในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดเชียงราย

พี่ปู อริศรา คือนักวิชาชีพที่แท้จริง “อย่างแรกเรารักครอบครัวต่อมาก็รักสิ่งที่
ครอบครัวทำ และรักแผ่นดินเกิด พื้นที่นี้เป็นป่า เป็นต้นไม้ที่พี่สาวเราปลูก
แซมไว้ เราพูดกับพ่อว่า เราต้องพัฒนา เปลี่ยนแปลงนะ จากป่านี้ เราจะทำอะไรดี
เมื่อก่อนเราอยู่กรุงเทพฯ ทำงานมันหนักกว่าสิบปี ไม่คิดว่าจะกลับมาทำตรงนี้ พ่อเลย
ถามเราว่า ชอบอะไร ปลูกอะไรที่เราชอบกิน ซึ่งเราชอบหลากหลายนะ และบอกว่า
ให้เก็บเกี่ยวไว้ในพื้นที่ให้ได้มากที่สุด” พี่ปูเล่า

เป้าหมายแรกของพี่ปูคือ ปลูกสิ่งที่กินและทำสิ่งที่สามารถนำไปแปรรูปได้ มีความ
แตกต่างจากที่อื่น และผลิตภัณฑ์ที่คนนิยมใช้คือ สบู่เจลรังไหม นอกจากนั้นยังทำอะไรก็ได้
ที่ปลอดภัย คือถ้าเราใช้ได้ดีคนอื่นก็จะใช้ได้ด้วย รวมถึง
ทดลองทำอะไรใหม่ ๆ เพื่อจะได้ชิ้นงานใหม่ที่
หลากหลาย

“ตอนแรกเราไม่รู้ว่าจะวนเกษตรคืออะไร
ขณะที่เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. บอกว่าสิ่งที่พี่ทำนั้นแหละ
คือ วนเกษตร...” พี่ปูทิ้งท้าย

ศูนย์เรียนรู้เชิงวิชาชีพบ้านครู (บ้านครูอิว ครูเขียว) หรือ Ban
Tong Learning Center ตั้งอยู่ที่บ้านดงแก้ว หมู่ 9 ต.ศรี อ.เชียงของ
จ.เชียงราย ในพื้นที่ 25 ไร่ เป็นพื้นที่ที่เริ่มต้นจากการสนับสนุนของพ่อเขียว
ที่ให้สืบสานเจตนารมณ์ของแม่อิวที่ชอบงานฝีมือ จึงให้เริ่มต้นจากการปลูก
หม่อนเลี้ยงไหมเพื่อทำผลิตภัณฑ์ และพ่อเขียวที่ชื่นชอบงานเกษตร จึงปรับ
พื้นที่ให้เป็นในรูปแบบของโคกหนองนา ทำการเกษตรแบบวนเกษตร เศรษฐกิจ
พอเพียง ปลอดภัย และได้รับการรับรองเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม
เพื่อส่งเสริมการเกษตรที่ยั่งยืน หรือ SDGs PGS จึงเป็นที่มาของผลิตภัณฑ์
บ้านครู (บ้านครูอิว ครูเขียว)

ผลิตภัณฑ์ที่แปรรูป : แยมมัลเบอร์รี่สูตรไม่ใส่น้ำตาล น้ำมัลเบอร์รี่
สูตรไม่ใส่น้ำตาล สบู่หอมแท้จริงไหมโบหม่อน แผ่นใยไหมมาร์เก็ตตา สบู่กว
เย็นธรรมชาติจริงไหมโบหม่อน ผ้าไหมทอมือ เป็นผ้าพันคอและคลุมไหล่ได้รับ
การรับรองมาตรฐานจากกรมหม่อนไหม และกำลังดำเนินการทอผ้าที่มีลวดลาย
เฉพาะที่ออกแบบจากครูทองนาค ที่มาของผ้าลายทองนาค

บทบรรณาธิการ | ตุลาคม 2568

สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนี
พันปีหลวง ทรงมีบทบาทสำคัญและโดดเด่นอย่างยิ่งในการส่งเสริมและฟื้นฟูงาน
ศิลปหัตถกรรมของไทย

เริ่มต้นจากพระเมตตาและสายพระเนตรอันกว้างไกลของพระองค์ โดยมี
พระราชปณิธานหลัก คือ การช่วยเหลือราษฎรผู้ยากไร้ในชนบทให้มีอาชีพเสริม
และมีรายได้ที่มั่นคง นอกเหนือจากการทำเกษตร
ทรงริเริ่มและก่อตั้งศูนย์ศิลปาชีพ บางไทร
ทรงส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นและการสร้างรายได้

ทรงอนุรักษ์และฟื้นฟูมรดกวัฒนธรรมไทย
ด้วยพระมหากรุณาธิคุณนี้ “ศิลปาชีพ” จึงไม่เพียงแต่เป็นการ “สร้าง
อาชีพ” เท่านั้นแต่ยังเป็นการ “สืบสานวัฒนธรรม” และ “สร้างความภาคภูมิใจ
ในคุณค่าของความเป็นไทย” ให้แก่พสกนิกรทั่วประเทศตราจนทุกวันนี้

เสด็จสู่สวรรคาลัย 24 ตุลาคม 2568

ส.ป.ก. น้อมรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณอันหาที่สุดมิได้

ปฏิรูปที่ดิน

● ที่ปรึกษา ● เศรษฐเกียรติ กระจ่างวงษ์ สุรัช ยุกธนะ วัฒนา มังธสาร ปรีชา ลัมภิล
● กองบรรณาธิการ ● กลุ่มประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ จิตติมา ธนะศักดิ์ อภิธา ยอดมาลี
กิตติคุณ กุศลันท์ พิรญา ทิพย์ชาติ อลงกรณ์ ชอบจำปา สมชาติ รัตนมาลี
สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) เลขที่ 1 ถนนราชดำเนินนอก เขตพระนคร กรุงเทพฯ 10200
โทรศัพท์/โทรสาร : 0 2282 2577 Website : www.alro.go.th

“...ข้าพเจ้าภูมิใจเสมอว่า คนไทยมีสายเลือด
ของช่างฝีมืออยู่ทุกคน ไม่ว่าจะเป็นชาวไร่
ชาวนา หรืออาชีพใด อยู่สารทิศใด
คนไทยมีความละเอียดอ่อน
และไวต่อการรับศิลปะทุกชนิด
ขอเพียงแต่ให้เขาได้โอกาสฝึกฝน
เขาก็จะแสดงความสามารถ
ออกมาให้เห็นได้...”

พระราชดำรัส สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์
พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง
พระราชทานแก่บุคคลต่าง ๆ
ที่เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ถวายพระพรชัยมงคล
เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา
ณ ศาลาดุสิดาลัย สวนจิตรลดา พระราชวังดุสิต
เมื่อวันที่ 11 สิงหาคม 2532

ผลงานจากแผนกช่างศิลปประดิษฐ์
และบรรจุภัณฑ์ ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนา
อาชีพเสริมนอกภาคการเกษตร
(ศูนย์ศิลปาชีพบางไทร (เดิม))
เน้นงานประดิษฐ์ตกแต่ง
ตามประเพณี เช่น การประดิษฐ์
พวงมาลัย พานพุ่ม เครื่องทองน้อย
และการออกแบบตกแต่งสถานที่
โดยมีการผสมผสานศิลปะไทยโบราณ
เข้ากับการประยุกต์สมัยใหม่
โดยแผนกช่างศิลปประดิษฐ์
และบรรจุภัณฑ์
ก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2524
เพื่อสืบสานและพัฒนา
ศิลปะการประดิษฐ์ไทย
ให้คงอยู่ต่อไป

